

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Európai védelmi cselekvési terv

[COM(2016) 950 final]

(2017/C 288/08)

Előadó: **Christian MOOS**Társelőadó: **Jan PIE**

Felkérés:	2017.1.27.
Jogalap:	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 304. cikke
Illetékes szekció:	Ipari Szerkezetváltás Konzultatív Bizottsága (CCMI)
Elfogadás a szekcióülésen:	2017.4.7.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2017.5.31.
Plenáris ülés száma:	526.
A szavazás eredménye:	104/1/7
(mellette/ellene/tartózkodott)	

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az EGSZB támogatja az Európai Védelmi Unió létrehozását és az európai védelmi cselekvési tervet, ideértve a közös Európai Védelmi Alap létrehozását is.

1.2 Az EGSZB az európai védelmi együttműködés terén jelentős minőségi előrelépésre hív fel, mivel az Európai Unió védelmi piaca és ipara túlságosan széttagolt, és ez az erőforrások nem hatékony elosztásához, egymást átfedő illetékességi körökhöz, az interoperabilitás hiányához és technológiai szakadékokhoz vezet.

1.3 Az EGSZB támogatja a stratégiai autonómia célkitűzését a meghatározott kritikus fontosságú képességek és technológiák területén. Az európai kollektív védelem alapja továbbra is a NATO marad.

1.4 Az Európai Uniónak célszerű továbbra is főként preventív és többoldalú diplomáciai tevékenységet folytatnia. A katonai képességek ugyanakkor fontos elemet jelentenek az Unió globális kül- és biztonságpolitikai stratégiájának végrehajtásában.

1.5 Az EGSZB megállapítja, hogy a közös védelmi képességek fejlesztésének elengedhetetlen feltétele az európai védelmi ipar és technológiai bázis, köztük a magasan képzett munkaerő megerősítése.

1.6 Az EGSZB határozottan támogatja, hogy a kkv-k kapjanak különös figyelmet, többek között a védelmi célokat szolgáló kutatás és fejlesztés területén.

1.7 Az uniós alapok segíthetik a technológiai innovációt, ahol nagyon nehéz, ha nem lehetetlen lett egyértelmű különbséget tenni a katonai és a nem katonai célú innováció között.

1.8 Az EGSZB azonban elutasítja, hogy a gazdasági és társadalmi célkitűzéseket szolgáló meglévő alapokat szigorú értelemben vett védelmi célokra nyissák meg. Az ESBA-rendelet célkitűzései, az esb-alapok és a COSME program, valamint az EBB-beruházások nem katonai célokra szolgálnak.

1.9 Az EGSZB elutasítja, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum keretében különleges rendelkezést vezessenek be védelemre fordítandó nemzeti költségvetési forrásokra vonatkozóan. Ez utóbbit a gazdasági és monetáris unió elmélyítésének kontextusában kell szemlélni, nem pedig csak egy ágazatra vonatkozóan. A védelmi kiadásoknak nem szabad destabilizálniuk az államháztartást.

1.10 Az EGSZB támogatja egy külön kutatási és külön képességfejlesztési kerettel rendelkező védelmi alap létrehozását. Az uniós költségvetést ugyanakkor növelni kell, mivel a védelmi célú kutatási keret finanszírozása nem történhet a más ágazatokban folytatott kutatás rovására. Az EGSZB támogatja azt az elképzelést, hogy a képességfejlesztési keretet kizárólag nemzeti hozzájárulásokból finanszírozzák. A védelemmel kapcsolatos tagállami beszerzéseket nem szabad az uniós költségvetésből finanszírozni.

1.11 Az EGSZB üdvözli a koordinációs testület létrehozását. E testületben a végleges döntések meghozatalának feladatát civil politikai képviselők részére kell fenntartani.

1.12 Az EGSZB támogatja azt az európai bizottsági felhívást, hogy teljes körűen alkalmazzák a közbeszerzésről és a védelmi termékek Európai Unión belüli transzferéről szóló irányelveket⁽¹⁾. Ennél azonban sokkal többet kell tenni különösen a transzferről szóló irányelv lehető legjobb felhasználásáról való gondoskodás érdekében.

1.13 Az EGSZB támogatja a közös szabványok kidolgozását mind a fegyverekre, mind pedig a kettős felhasználású termékekre vonatkozóan. Ennek során azonban el kell kerülni, hogy a meglévőkkel azonos szabványok jöjjenek létre, különösen a NATO-szabványok esetében.

1.14 A fegyverek kivételét a stratégiai partnerségek és szövetségek részére történő exportra kell korlátozni, és azt szigorú demokratikus ellenőrzésnek kell alávetni.

2. Általános megjegyzések

2.1 Európa konfliktusok sorozatával szembesül közvetlen szomszédságában, többek között a szíriai polgárháborúval, amelynek közvetlen következményei között szerepel a 2015/16-os esztendőben tapasztalt globális népességmozgás. Azáltal, hogy Oroszország annektálta a Krím-félszigetet, és belekeveredett a kelet-ukrajnai fegyveres konfliktusba, egy független állam területi integritása, és ezáltal a nemzetközi jog is sérült. Észak-Afrika és a Közel-Kelet továbbra is instabil térségek, és esetükben fennáll az államkudarc veszélye. Ugyanakkor úgy tűnik, hogy Európa és a Közel-Kelet többé nem kulcsfontosságú része az USA biztonságpolitikájának. Európa azzal a fokozódó veszéllyel szembesül, hogy a globális ügyek tekintetében a perifériára szorul, és transzatlanti partnerei teherként tekintenek rá.

2.2 Tekintetbe véve ezeket a geostratégiai körülményeket és biztonsági fejleményeket, Európának meg kell erősítenie biztonsági és védelmi képességeit. Elengedhetetlen pontosan megérteni az Európai Unió közös stratégiai célkitűzéseit, amit máig nem sikerült megvalósítani, és haladéktalanul szükséges javulást elérni e tekintetben. Ez nélkülözhetetlen előfeltétele azon szükséges közös és nemzeti képességek meghatározásának, amelyeket egy fenntartható európai védelmi, technológiai és ipari „bázis” támogat.

2.3 Az EGSZB rámutat a CCMI/116 (2013) és a CCMI/100 (2012) véleményben már megállapított kérésekre⁽²⁾. Az Európai Unió globális stratégiája⁽³⁾ és a biztonságra és védelemre vonatkozó végrehajtási terv⁽⁴⁾ szintén fontos megközelítéseket képviselnek, amelyek ezt a célt szolgálják. Az EGSZB véleménye szerint rendkívül fontos, hogy ezeket következetesen az Európai Unió és a NATO 2016. júliusi közös nyilatkozatának rendelkezéseivel, valamint az Egyesült Nemzetek Szervezetének kollektív biztonságról szóló elvével összhangban valósítsák meg.

2.4 Az EGSZB sürgetőnek tartja az európai civil prevenció és katonai védelmi képességek optimalizálását a szabadság és a béke Európában való biztosítása, az alapvető emberi jogokat mint uniós értékeket képviselő stabilitás Európa szomszédságában való kiterjesztése, valamint az ENSZ globális békefenntartó intézkedéseinek eredményes támogatása érdekében.

2.5 Az EGSZB ezért minőségi megújulást szorgalmaz az európai védelmi együttműködés terén. Az EGSZB támogatja az Európai Védelmi Unió létrehozását az Európai Uniónak az EUSZ 42. cikkének (6) bekezdésében és 46. cikkében erre a célra előírt „állandó strukturált együttműködési” mechanizmusa keretében, és üdvözli az európai védelmi cselekvési tervet, többek között a közös Európai Védelmi Alap létrehozását, ami fontos lépés.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. május 6-i 2009/43/EK irányelve a védelmi vonatkozású termékek Közösségen belüli transzferére vonatkozó feltételek egyszerűsítéséről (HL L 146., 2009.6.10., 1. o.); az Európai Parlament és a Tanács 2009. július 13-i 2009/81/EK irányelve a honvédelem és biztonság területén egyes építési beruházásra, árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló, ajánlatkérő szervek vagy ajánlatkérők által odaítélt szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról, **valamint a 2004/17/EK és 2004/18/EK irányelv módosításáról** (HL L 216., 2009.8.20., 76. o.).

⁽²⁾ Lásd még az EGSZB Védelmi ipar: ipari, innovációs és társadalmi szempontok (HL C 299., 2012.10.4., 17. o.) és Az európai védelmi szektor megerősítésére irányuló stratégia című véleményét (HL C 67., 2014.3.6., 125. o.).

⁽³⁾ Az EGSZB Az EU új kül- és biztonságpolitikai stratégiája című saját kezdeményezései véleménye (HL C 264., 2016.7.20., 1. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Tanács 2016. november 14-i (14149/16. sz.) következtetései a biztonságról és a védelemről.

2.6 Az EGSZB egyetért az Európai Bizottság által megfogalmazott kritikával, amely szerint a piac túlságosan széttagolt, ami az erőforrások kevésbé hatékony elosztásához, egymást átfedő illetékességi körökhöz, az interoperabilitás hiányához és technológiai szakadékokhoz vezet.

2.7 A legtöbb uniós tagállamra nyomás nehezedik az állami költségvetés konszolidálásának igénye miatt. Ez azt is jelenti, hogy többé már semmilyen indok nem hozható fel, ha a közpénzeket nem hatékonyan használják fel. Az EGSZB ezért együttműködésen alapuló megközelítések határozott végrehajtását szorgalmazza. Az EGSZB véleménye szerint az Európai Bizottság által említett prioritási területeken folytatandó fokozott együttműködés csupán az első lépés.

2.8 Az EGSZB támogatja a stratégiai autonómia célkitűzését a meghatározott kritikus fontosságú iparági képességek területén. Az európai biztonság és közös védelem alapja továbbra is a NATO marad, ahogyan az az Európai Unió és a NATO közös nyilatkozatában ismételten megállapításra került. E tekintetben lényeges, hogy valamennyi NATO-tag eleget tegyen a vele szemben támasztott követelményeknek.

2.9 Az EGSZB megállapítja, hogy a cselekvési tervnek nem minden eleme új, ugyanakkor üdvözlözi a védelmi alap létrehozását. Ez azonban javarészt az egyes országok arra irányuló politikai szándékától függ, hogy további pénzekkel járuljanak hozzá nemzeti költségvetéseikből. Az EGSZB kritikus azzal kapcsolatban, hogy néhány tagállam nem hajlandó ezt végigvinni. Az Európai Bizottságnak továbbá fokoznia kell arra irányuló erőfeszítéseit, hogy kidolgozzon egy átfogó, az Európai Unió egészére kiterjedő ellátásbiztonsági rendszert, és gondoskodjon a két védelmi irányelv megfelelő végrehajtásáról.

2.10 A pozsonyi ütemterv⁽⁵⁾ ugyan a helyes irányba mutat, azonban a védelem terén korábban megfogalmazott régi terveket hangoztatja ismételten. Az ütemtervből hiányzik a stratégiai következetesség, és túlságosan nagy hangsúlyt fektet a migrációs válság által okozott jelenlegi kihívásra és az Európai Unió külső határainak védelmére. Míg a nagy méreteket öltő népességmozgások valóban biztonsági kockázatokkal állnak összefüggésben, ha ezek már egyszer kialakultak, akkor nem oldhatók meg katonai eszközökkel.

2.11 A közös képességek fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a belső védelmi piac létrehozása és fejlesztése. Az EGSZB úgy véli, hogy a képzettséggel kapcsolatos kérdések egyidejű kezelése nélkül az európai védelmi ipart nem lehet megerősíteni. A védelmi iparágak folyamatosan a technológia élvonalában működnek, következképpen magasan képzett munkaerőre tartanak igényt. Az Európai Bizottságnak az európai védelmi cselekvési tervben említett, készségekkel kapcsolatos kezdeményezése válasz erre a problémára, és ezért igen öröndetes.

2.12 Az erre az iparágra irányuló beruházások és az ágazaton belüli együttműködés fokozása a munkahelyek megőrzését és a munkahelyteremtést is segíti. A védelmi beruházásokkal kapcsolatos döntések hajtóerejét ugyanakkor nem képezheti a munkanélküliség elleni küzdelem Európában. A munkanélküliséget nem a fegyverkezéssel, hanem másként kell csökkenteni. Az európai védelmi képességek megerősítését kizárólag stratégiai megfontolásoknak és annak a mélyreható értékelésének kell vezérelnie, hogy mi szükséges Európa védelméhez, illetve ahhoz, hogy Európa megfelelő szövetséges lehessen. Mindez nem veszélyeztetheti az országok államháztartását. Az Európai Uniónak célszerű továbbra is főként preventív és többoldalú diplomáciai tevékenységet folytatnia. A katonai képességek ugyanakkor fontosak ahhoz, hogy végre lehessen hajtani az EU globális stratégiájának biztonság- és védelempolitikai prioritásait.

2.13 Az EGSZB osztja azt a nézetet, hogy a védelmi kutatás is pozitív hatást gyakorolhat a polgári technológiák fejlődésére, ami fordítva is igaz.

2.14 Az internetes támadások kapcsán, illetve az egymástól egyre nehezebben elválasztható belső és külső biztonság miatt egyre jobban elmosódik a választóvonal a katonai és a nem katonai területek között.

2.15 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy például a kiberbiztonsági technológiákkal kapcsolatos kutatásnak lehet polgári és egyben védelmi célja is, és erre más területeken is van példa. Egyértelmű tehát, hogy az ilyen jellegű innovációt és fejlesztést olyan meglévő európai programokból is lehet és kell is támogatni, mint amilyen a Horizont 2020. A kimondottan védelmi célú kutatást mint olyat azonban külön kell kezelni.

2.16 Az EGSZB támogatja egy szorosabban integrált védelmi ipar és egy közös védelmi piac létrehozását Európában. Ez a célkitűzés nem korlátozódhat a fő termelő országokra. A védelmi kutatás és a védelmi projektek végrehajtása során a megfelelő számú érdekelt tagállam rendelkezésre álló kapacitását fel kell használni a közös ügy melletti elköteleződés előmozdítása érdekében.

⁽⁵⁾ A 27 állam-, illetve kormányfő 2016. szeptember 16-i ülésén az Európai Tanács, a Tanács elnöksége és az Európai Bizottság elnöke által előterjesztett munkaprogram, <http://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2016/09/16-bratislava-declaration-and-roadmap>

2.17 Az EGSZB elutasítja a gazdasági és társadalmi célkitűzéseket szolgáló meglévő alapok védelmi célokra való megnyitását, valamint a védelmi kiadásoknak a Stabilitási és Növekedési Paktum keretében történő kezelését. Az EGSZB támogatja egy olyan Európai Védelmi Alap létrehozását, amely a védelmi kutatásra és a katonai képességek fejlesztésére és beszerzésére korlátozódik. Az alapot ugyanakkor célszerű egyértelműen elkülöníteni az Európai Stratégiai Beruházási Alaptól (ESBA), és fontos, hogy ne tartalmazzon olyan kivételeket, mint például a Stabilitási és Növekedési Paktumban említett „egyszeri intézkedések”.

2.18 A jövőbeni védelmi unió valamennyi aspektusára tekintettel az EGSZB az Európai Parlament teljes körű bevonását, valamint a politikusok, a katonaság és a civil társadalom között folyamatos párbeszéd folytatását kéri. Az EGSZB-nek mint az EU konzultatív szervének és valamennyi jelentős európai civil társadalmi szervezet képviselőjének kulcsfontosságú partnereként kell fellépnie a védelmi politika területén.

3. Részletes megjegyzések

3.1 Európai Védelmi Alap létrehozása

3.1.1 Az EGSZB támogatja a kutatási kerettel és képességfejlesztési kerettel rendelkező védelmi alap létrehozását. A tervek szerint ezek a keretek 2020-tól kezdődően fognak teljes körűen működni.

3.1.2 Az EGSZB támogatja, hogy mindkét „keret” külön finanszírozási forrásokkal rendelkezzen. A védelmi célú kutatási keret finanszírozása azonban nem történhet a más ágazatokban folytatott kutatás rovására. Az EGSZB támogatja azt az elképzelést, hogy a képességfejlesztési keret kizárólag nemzeti hozzájárulásokból finanszírozzák. Amíg az Európai Unió nem rendelkezik saját felhasználható bevétellel, addig a fegyveres erők katonai képességeinek beszerzése a tagállamok feladata marad. Ezért fontos, hogy az uniós költségvetést a tervezett Védelmi Alap képességfejlesztési keretén keresztül történő nemzeti beszerzésekhez se vegyék igénybe.

3.1.3 Az EGSZB üdvözli a tervezett koordinációs testületet. Ugyanakkor célszerű biztosítani, hogy az e testületen belüli döntéshozatalban kizárólag politikai képviselők vegyenek részt. A katonai, ágazati és civil társadalmi képviselők tanácsadói minőségben vehetnek részt. Az Európai Parlament részére is helyet és felszólalási lehetőséget kell biztosítani a testületben.

3.1.4 Az Európai Bizottság projektek társfinanszírozásában betöltött szerepének a kutatási keretre kell korlátozódnia, és ebből a célból gondoskodnia kell egy külön, egyértelműen elkülönített, a 2020 utáni időszakra szóló uniós védelmi kutatási programról⁽⁶⁾. Az EGSZB támogatja azt az elképzelést, hogy a program végrehajtásával az Európai Védelmi Ügynökséget bízzák meg.

3.1.5 Az EGSZB támogatja a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzést az együttműködési közbeszerzési szerződések esetében annak érdekében, hogy az érintett vállalatok számára csökkenjenek az ágazattal összefüggő magas beruházási kockázatok.

3.1.6 Célszerű kiaknázni a polgári és védelmi kutatás közötti lehetséges szinergiákat, azonban a polgári kutatási tevékenységeknek az uniós alapok (Horizont 2020) felhasználásával történő támogatása – más ágazatok hátrányára – nem irányulhat katonai célokra.

3.1.7 Az EGSZB támogatja a nemzeti források új védelmi képességek beszerzése céljából történő összevonását. Kétségesnek tűnik, hogy a képességfejlesztési keretre megállapított 5 milliárd EUR összegű éves közös célösszeg elegendő lesz-e. Az EGSZB úgy véli, hogy hasznos lenne előkészítő tanulmányokat készíteni e referenciaösszeg vizsgálatáról, ahogyan arról a cselekvési terv is rendelkezik. Az EGSZB véleménye szerint a közös finanszírozás éves összegének a nagyobb szinergiák létrehozása, a költségvetési nyomás enyhítése, valamint a védelmi képességek sikeres beszerzése és biztosítása célkitűzéseinek való megfeleléshez kell igazodnia.

3.1.8 Az EGSZB támogatja a képességfejlesztési keretnek az Európai Bizottság által felvázolt kialakítását, azaz a keret ernyőstruktúráját, valamint a közös finanszírozásra vonatkozó szabályokat és az együttműködő tagállamok konkrét projektjeit magában foglaló második szintet. Észszerű, hogy az egyes projektek minőség és mennyiség szempontjából egyértelműen meghatározottak és egymástól pénzügyileg függetlenek legyenek.

3.1.9 A képességfejlesztési keret állandó tőkestruktúrájának kialakítását az EGSZB támogatja. A felelősségnek a tagállamokat mint részvényeseket kell terhelnie. Az EGSZB elutasítja, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum keretében különleges rendelkezést vezessenek be az erre a célra fordítandó nemzeti költségvetési forrásokra vonatkozóan.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament jelentése az európai védelmi unióról (2016/2052(INI)).

3.1.10 Az EGSZB emlékeztet arra, hogy az EUSZ 41. cikkének értelmében az uniós költségvetést nem szabad katonai műveletek finanszírozására használni. Az ettől az elvtől való eltérés ellentétben állna egyes tagállamok biztonság- és védelempolitikájának sajátos jellegével is (EUSZ 42. cikk (1) bekezdés).

3.2 A védelmi ellátási láncba történő beruházás ösztönzése

3.2.1 Az EGSZB határozottan támogatja, hogy a kkv-k kapjanak különös figyelmet, többek között a védelmi célokat szolgáló kutatás és fejlesztés területén. Az ESBA-t, az esb-alapokat és a COSME programot nem kellene kiemelten igénybe venni a fegyverekre irányuló kiadásokhoz. Az ESBA-rendelet célkitűzései, az esb-alapok és a COSME program, valamint az EBB-beruházások ugyanakkor nem katonai célokra szolgálnak. Sőt mi több, ezeknek az alapoknak a katonai célokra történő felhasználása azzal a veszéllyel járna, hogy a védelmi piac tovább tagolódna, és további párhuzamosságok alakulnának ki.

3.2.2 Mivel az Európai Uniónak stabil és fenntartható védelmi, ipari és technológiai „bázisra” van szüksége, a kihívás abban áll, hogy meg kell teremteni az egyensúlyt az Európai Uniónak egy ilyen „bázis” finanszírozására való hajlandósága tekintetében anélkül, hogy az nem kívánatos exportfüggőséghez vezetne. A fegyverek kivételét a stratégiai partnerségek és szövetségek részére történő exportra kell korlátozni, és azt nem vezérelhetik olyan gazdasági megfontolások, amelyek esetlegesen hozzájárulhatnak konfliktusok kiéleződéséhez a világ más részein. Jelenleg bizonyos szövetségeket illetően még súlyos aggodalmak is fennállnak. A fegyverek kivételét következőképpen szigorú demokratikus ellenőrzés alá kell vonni.

3.2.3 A regionális kiválósági klaszterek fejlődésének előmozdítását az EGSZB támogatja. Ezt is célszerű a kutatási keret felhasználásával és a létrehozandó külön uniós program révén megvalósítani.

3.3 A védelmi termékek belső piacának kiterjesztése

3.3.1 Az EGSZB megfelelően kidolgozott európai iparpolitikát szorgalmaz a kormányigények és közfinanszírozás szempontjából sajátos védelmi ipar számára. Az EGSZB ezért támogatja az Európai Bizottságnak a közbeszerzésről és a védelmi vonatkozású termékek Európai Unión belüli transzferéről szóló irányelvek⁽⁷⁾ teljes körű alkalmazására irányuló felhívását.

3.3.2 A tagállamok az EUMSZ 346. cikke értelmében a védelmi és biztonsági szerződések esetében eltekinthetnek a szabályok alkalmazásától, amennyiben ez szükséges alapvető biztonsági érdekeik védelme érdekében. A 2009/81/EK és a 2009/43/EK irányelvnek köszönhetően most már lehetséges e mentesség szigorú minimumra csökkentése. Az EGSZB egyetért azzal a kritikával, hogy a katonai termékek közbeszerzésének jelentős hányada nem az uniós közbeszerzési szabályok szerint történik, és úgy véli, hogy ezen a területen megtakarításokat lehet elérni, amelyeket hatékonyabban lehetne befektetni a védelmi alap keretében.

3.3.3 Az EGSZB támogatja a katonai termékek egységes piacon belüli transzferére vonatkozó általános engedélyekkel megvalósítandó egyszerűsített engedélyezés folyamatát. Az EGSZB ezért üdvözli a bejelentett értelmezési iránymutatást és ajánlásokat. Azonban ennél sokkal többet kell tenni – különösen a transzferről szóló irányelv lehető legjobb alkalmazása érdekében.

3.3.4 Az EGSZB szintén üdvözli a nyersanyag-politikai stratégia keretében a nyersanyagok ellátásbiztonságáról, valamint a kritikus fontosságú nyersanyagok helyettesítéséről készített tanulmányokat. Ugyanakkor sajnálja, hogy az Európai Bizottság letett az arra irányuló 2013. decemberi megbízatásáról, hogy ütemtervet dolgozzon ki egy átfogó, az Európai Unió egészére kiterjedő ellátásbiztonsági rendszerre vonatkozóan, ami szintén előmozdíthatná a transzferről szóló irányelv politikai szempontból nagyratörő végrehajtását.

3.3.5 Az EGSZB osztja azt a véleményt, hogy a védelmi termékek jól működő egységes piacának a cselekvési terv egyik kulcsfontosságú célkitűzését kell képeznie. A határokon átnyúló piacra jutás és a nyitott ellátási láncok nélkül a védelmi uniós elképzelhetetlen. Különösen a kkv-knek, amelyek jelentős újításokért felelősek az ágazatban, képeseknek kell lenniük arra, hogy hozzáférjenek a pályázati felhívásokhoz.

3.3.6 Az EGSZB támogatja a közös szabványok kidolgozását és a teljes interoperabilitás kialakítását mind a fegyverekre, mind pedig a kettős felhasználású termékekre vonatkozóan, fontosnak tartja azonban, hogy elkerüljük a szabványok közötti átfedést, különösen a NATO-szabványok esetében. 2014-ben már előirányoztak egy ütemtervet ezzel kapcsolatban⁽⁸⁾.

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/43/EK irányelve a védelmi vonatkozású termékek Közösségen belüli transzferére vonatkozó feltételek egyszerűsítéséről (HL L 146., 2009.6.10., 1. o.); az Európai Parlament és a Tanács 2009/81/EK irányelve a honvédelem és biztonság területén egyes építési beruházásra, árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló, ajánlatkérő szervek vagy ajánlatkérők által odaítélt szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról (HL L 216., 2009.8.20., 76. o.).

⁽⁸⁾ Az Európai Tanács 2013. december 19–20-i következtetései (EUCO 217/13).

3.3.7 Az EGSZB támogatja megbízható, biztonságos és költséghatékony műholdas kommunikációs szolgáltatások kifejlesztését az EU és a nemzeti hatóságok számára, az európai űrhajózásba eszközölendő beruházásokkal egyetemben.

3.3.8 Az EGSZB tisztában van azzal, hogy nem egyértelmű a kapcsolat a Kopernikusz rendszer polgári és katonai célú felhasználása között, valamint azzal is, hogy a katonaság mind társfejlesztőként, mind pedig felhasználóként kulcsfontosságú partnere az Európai Űrügynökségnek (ESA). Ezen a területen hasznos szinergiák alakulhatnak ki. A Kopernikusz felhasználását azonban politikai, tudományos és katonai szempontból együttesen kell értékelni. A katonai célú felhasználás nem jelenthet terhet az EU űrpolitikájára nézve, illetve nem befolyásolhatja a rendszer polgári célú felhasználását.

3.3.9 Az EGSZB határozottan támogatja a kiberbiztonság és védelem területén a képességek bővítését, valamint az EU kiberbiztonsági stratégiáján alapuló polgári/katonai együttműködést⁽⁹⁾.

3.3.10 Az EGSZB támogatja a tengerbiztonság mind polgári, mind pedig katonai területen való előmozdítására irányuló közös megközelítéseket, valamint az interoperábilis tengerfelügyeleti képességek optimalizálását.

Kelt Brüsszelben, 2017. május 31-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Georges DASSIS

⁽⁹⁾ Közös közlemény az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az Európai Unió kiberbiztonsági stratégiája: Nyílt, megbízható és biztonságos kibertér, 2013. február 7., JOIN(2013) 1 final. A Tanács következtetése a Bizottságnak és az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „Az Európai Unió kiberbiztonsági stratégiája: Nyílt, megbízható és biztonságos kibertér” című közös közleményéről (11357/13).